

ת"פ 15668/09/13 - מדינת ישראל נגד תודרוס צגאי,

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 15668-09-13 מדינת ישראל נ' צגאי (עציר) 20 מרץ 2014
בפני כב' השופט אמיר דורון
המאשימה
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד גיל אסיף
נגד
הנאשם
תודרוס צגאי, (עציר)
ע"י ב"כ עו"ד אדיר בן לולו בשם עו"ד עוזי נקש

גזר דין

רקע

1. הנאשם לאחר הודייתו, הורשע בעובדות כתב אישום מתוקן מיום 23.1.2014, בעבירה של תקיפת עובד ציבור, עבירה לפי סעיף 382א(א) בחוק העונשין תשל"ז - 1977.
2. על פי המתואר בכתב האישום המתוקן, ביום 31.8.2013, במתקן כליאה 'סהרונים' תקף הנאשם סוהר בכך שהיכה אותו במכת אגרופ בפניו וכתוצאה מכך נגרמה לסוהר חבלה בדמות שריטה שטחית מתחת לעין ימין.

טיעוני הצדדים:

3. ב"כ המאשימה ציינה, כי אירוע התקיפה אירע עת נעל הסוהר את האגף בו שהה הנאשם תוך כדי ביצוע תפקידו. ישנה חומרה רבה בהתייחסות בתי המשפט לביצוע עבירות אלימות, גם אם מדובר בנאשמים נעדרים עבר פלילי, מה שאינו המקרה בתיק דנן. הדבר נכון במיוחד עת מבוצעת עבירת האלימות כלפי עובד ציבור.

לדידה של ב"כ המאשימה מתחם העונש ההולם לו היא עותרת נע בין מאסר קצר כרף תחתון לבין 18 חודשי מאסר כרף העליון.

לחובת הנאשם הרשעה אחת קודמת מחודש מאי 2012 בגין עבירת פגיעה, עניינו אז הסתיים בכך שהושת עליו עונש של מאסר בפועל בן 12 חודשים ומאסר מותנה. רק בשל העובדה כי אירוע תקיפה נשוא תיק זה, לא הסתיים באורח חמור יותר לא ניתן היה להפעיל את המאסר המותנה לעיל.

כדי לתמוך במתחם הענישה לו עתרה, גם אם באופן חלקי, הפנתה לע"פ 70073/07 (מחוזי ת"א) שם הותקף רופא בבית החולים על ידי נאשם ללא עבר פלילי ובגין כך הושת על הנאשם עונש של שלושה חודשי מאסר בפועל.

ב"כ המאשימה הסכימה כי ניתן יהיה לקזז כל תקופת מאסר, באם תוטל, מכל תקופה אותה ריצה הנאשם כעצור בתיק זה, לרבות שהותו בחלופת מעצר, בכלא סהרונים.

ב"כ המאשימה הסכימה, כי הלכה למעשה שהה הנאשם בתנאי חלופת מעצר השווים במהותם למאסר מאחורי סורג ובריח מיום 31.8.2013.

4. ב"כ הנאשם, ציין כי מדובר בנאשם בן 23 עם נסיבות חיים קשות מאוד. אביו ואמו נפטרו בהיותו ילד רך בשנים והוא ואחיו סבלו מחרפת רעב.

הנאשם עזב את ארץ הולדתו אתיופיה, עבר לאריתראה ומשם, בדרך לא דרך, הגיע לישראל כדי לשבור רעב. מדובר בנאשם שהתנהלותו מעידה על אורח חיים הישרדותי.

ב"כ הנאשם הפנה לכך שהנאשם שוהה בכלא סהרונים בשל כתב אישום זה, ואלמלא כתב האישום סביר כי הנאשם היה עובר למתקן חולות - מתקן בעל תנאים מקלים יותר.

לשיטת ב"כ הנאשם, השהייה במתקן סהרונים על כל המשתמע מכך שוות ערך לשהייה במאסר של ממש והפנה לבג"צ 7146/12 שלשיטתו מחזק טענה זו.

לגופו של אירוע, מדובר בתקיפה קלה ובפגיעה קלה בסוהר שנפגע. לדידו של ב"כ הנאשם, מתחם ענישה במקרה זה ראוי שינוע בין סיום ההליך באי הרשעה ברף התחתון לעד מאסר בפועל קצר ברף העליון. לשם כך הפנה לשלושה פסקי דין אותם הגיש.

ביקש כי ביהמ"ש יתחשב בנסיבות חייו הקשות של הנאשם. מדובר בנאשם שאין לו שום יכולת כלכלית, אפילו לא סמלית, וביהמ"ש מתבקש שלא להשית עליו קנס כלשהו.

מדובר בנאשם שלקח אחריות, הביע צער על המקרה וחסך מזמנו של ביהמ"ש ויש לקחת נתונים אלה במסגרת שיקולי הענישה.

5. הנאשם, פנה לבית המשפט בעברית והביע צער על מעשיו הבטיח כי הדבר לא ישנה. שוהה בכלא מזה שנתיים וששה חודשים וביקש עזרה. הגעתו לישראל, גם אם כמסתנן נעשתה לנוכח המצב הקשה במדינתו, אותה הגדיר כדיקטטורית המצויה במצב מלחמה, שכלל העדר יכולת תעסוקה.

אמו נפטרה בהיותו בן שנה ואביו נפטר כשהיה בן שלוש דבר שהוביל אותו לכך שיגודל על ידי הכנסיה.

קביעת המתחם ההולם

הערכים המוגנים:

6. הערכים המוגנים שנפגעו בשל מעשי הנאשם במקרה זה, הם הערך של שמירה על שלמות גופו של אדם וכן שמירה על הצורך בביסוס והגנה על מעמדו של עובדי הציבור ומניעת פגיעה בהם לרבות פגיעה פיזית.

מדיניות הענישה הנוהגת:

7. בשנת 1980 תוקן חוק העונשין (תיקון מס' 9) והתווספה לו עבירה של תקיפת עובד ציבור. בדברי ההסבר לתיקון החוק (ראה: ה"ח 1400, תשל"ט - 1979, סעיף 33, עמ' 189-190) נאמר:

"התופעה של תקיפת עובדי ציבור בקשר למילוי חובתם או תפקידם הפכה לנגע (... מוצע לקבוע עבירה מיוחדת של תקיפת אדם עובד ציבור, או ממלא חובה או תפקיד עפ"י דין (... כדי להביע את חומרת העבירה לעומת עבירות התקיפה האחרות, מוצע לקבוע לעבירה עונש מאסר של חמש שנים".

מכאן ניתן ללמוד עוד בטרם בחינת הפסיקה השולטת, כי עבירות אלו של תקיפת עובד ציבור הינן עבירות שהמחוקק החמיר את הענישה בעניינם וקבע מדרג גבוה יותר מעבירות של תקיפה רגילה.

8. בבחינת הפסיקה הקיימת במקרים דומים של תקיפת עובדי ציבור, ראוי להפנות לרע"פ 5579/10 **קריה נ' מדינת ישראל** [פורסם במאגרים] (2.8.10), שם נקבע כי יש להוקיע בחומרה אדם אשר לוקח את החוק לידי ופוגע בעובד ציבור ואלימות שכזו, באם מתרחשת, תתקל באפס סובלנות.

לעניין זה ראה מקצת מן הדוגמאות בפסיקה:

ת"פ (מחוזי חיפה) 35169-06-12 **מדינת ישראל נ' אמון** [פורסם במאגרים] (מיום 30.5.13), ע"פ 3036/92 **ג'אמל בן איברהים חמודה נ' מדינת ישראל** [פורסם במאגרים] (מיום 24.11.92).

9. בחנתי את הפסיקה אליה הפנו הצדדים בטיעוניהם, לא מצאתי כי יש בפסיקה זו התאמה או רלוונטיות מספקת לעבירה המיוחסת לנאשם על נסיבותיה, אך ניתן ללמוד על הלך הרוח בו אמור לבחון ביהמ"ש מעשה הנאשם עת קביעת המתחם הראוי בעניינו.

אין חולק, כי מדובר בעבירה חמורה שיש להוקיעה. בתי המשפט השונים, מצווים להקפיד בשמירה על עובדי הציבור, תוך העברת מסר כפול, האחד לאותם עובדי ציבור והשני לעבריינים בכוח או בפועל, כי מי שיפגע בעובד ציבור על רקע עבודתו, צפוי לענישה מחמירה.

הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה להחלטה בת.פ. ה זה, הפנתה במשפט להעניש באופן מחמיר במקרים כגון דא. כבוד האדם וחירותו, וכן זכות האדם לאוטונומיה על גופו:

10. במסגרת זו יש לקחת בחשבון את העובדה כי מדובר במעשה תקיפה, כך עפ"י עובדות כתב האישום, שתוצאתו מינורית.

11. עפ"י המתואר בכתב האישום לא ניתן ללמוד, כי מדובר באירוע מתוכנן מראש ואף לא ניתן ללמוד מה הרקע לתקיפה זו והדבר משליך על שני הצדדים גם יחד. שהרי אם הייתה זו תקיפה על רקע של סירוב הנאשם לבצע הנחיה זו או אחרת, או לחילופין אם הייתה זו תקיפה על רקע התגרות של הסוהר בנאשם היו לכך נפקויות שונות ונוגדות. מכל מקום היות והנושא, כאמור לא פורט דיו, הרי שאין אני מוצא מקום להתייחס לכך בשלב זה.

12. אומנם הנזק שנגרם לסוהר אינו חמור, אך עלול היה להיגרם לו נזק חמור במיוחד עפ"י נסיבות התקיפה ומיקום הפגיעה- פני הסוהר.

13. לאחר שבחנתי את הערכים המוגנים שנפגעו מביצוע העבירה על ידי הנאשם, מידת הפגיעה בערכים אלו, בנסיבות ביצוע העבירה, הרי שאני קובע כי מתחם העונש במקרה זה, נע בין חודש מאסר בעבודות שירות, לבין 6 חודשי מאסר בפועל, זאת לצד רכיבי ענישה אחרים.

האם יש מקום לסטייה ממתחם הענישה:

13. אין חולק כי סטייה כזו, אפשרית במקרה בו מתרשם בית המשפט, כי הדרך לשיקום הנאשם פתוחה בפניו. במקרה דנן, לא התרשמתי מאפיק שיקומי זה בהתייחס לנאשם.

גזירת העונש

14. בעת גזירת העונש, המצוי בתוך המתחם העונש ההולם, או מחוץ לו בהתקיים התנאים המתאימים, יש לבחון את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40'א לחוק) כפי שהן רלוונטיות לתיק דנן;

שיקולים לחומרה:

מדובר בנאשם לו הרשעה קודמת אחת מיום 3.5.2012 בעבירת פציעה, בגינה ריצה מאסר בפועל למשך שנה והושת עליו עונש של מאסר מותנה שלא יעבור כל עבירה של פציעה או תקיפה הגורמת חבלה של ממש.

לשון אחרת, מדובר בנאשם שכבר חווה משמעות ההליך הפלילי ובמיוחד עת מדובר בביצוע של עבירת אלימות קודמת.

שיקולים לקולא:

א. מדובר בנאשם לו נסיבות חיים קשות במיוחד. הנאשם מצוי במרחק גיאוגרפי ניכר מבני משפחתו וממולדתו. נאשם זה עבר סאת סבל וייסורים גדושה, החל מגיל צעיר במיוחד כתינוק רך בשנים ועד לבחרותו.

נסיבות חייו הובילוהו לעזוב מולדתו ולעשות דרכו לארץ ישראל. גם אם כניסתו לישראל נעשתה שלא כדין, על כל המשתמע מכך, אין בכך כדי לעמעם את העובדה שמדובר באדם שהוא חלש הן עפ"י מיקומו בחברה והן עפ"י העדר יכולותיו לעמוד ולהחזיק עצמו בצורה עצמאית.

העובדה כי הנאשם שוהה במאסר, בין אם כחלופת מעצר, בין אם כי מדובר במסתנן לא חוקי ובין מכל סיבה אחרת, מזה למעלה משנתיים אך מחזקת עובדה זו.

התרשמתי באופן בלתי אמצעי מהנאשם שישב באולם בית המשפט כמו היה כבוי ומנותק, נעדר כל סממנים של יכולת להתמודד רגשית עם המתרחש סביבו.

ב. הנאשם נטל אחריות על מעשיו, חסך זמן שיפוטי ושיתף פעולה עם רשויות אכיפת החוק.

15. לאחר ששקלתי את כלל השיקולים לעיל, ובמיוחד את השקלול של חומרת העבירה מחד, נסיבותיו האישיות ועברו הפלילי מאידך, מצאתי כי אין מקום להקל על הנאשם יתר על מידה, ויש לגזור את דינו בסמוך לרף העליון של מתחם הענישה אותו קבעתי כאמור.

משכך, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 5 חודשי מאסר בפועל. מתקופת מאסר זו, תנוכה תקופת מעצר הנאשם וזאת החל מיום 31.8.13, לרבות התקופה אותה ריצה כחלופת מעצר בעודו במתקן הכליאה בו שוהה כעת.

ראוי להדגיש בשלב זה, כי טוב עשתה המאשימה עת הסכימה לכך כי תקוזז תקופת חלופת המעצר בה שהה הנאשם ממאסרו.

ב. 6 חודשי מאסר מותנה למשך 3 שנים מיום שחרורו מבית הסוהר. מאסר זה יופעל במידה והנאשם יעבור במשך תקופת התנאי כל עבירת אלימות לרבות איומים.

ג. הנאשם יחתום על התחייבות בסכום של 2,000 ₪ להימנע מעבירת אלימות במשך שנתיים מיום שחרורו מבית הסוהר. היה והנאשם לא יחתום על התחייבות זו תוך 5 ימים מהיום, יאסר למשך 10 ימים לשם כפיית החתימה על ההתחייבות.

ד. נוכח מעמדו החוקי ומצבו הכלכלי הדחוק של הנאשם, כפי שפורט בהרחבה לעיל, לא מצאתי מקום לפסוק על הנאשם רכיב ענישה כלכלי בדמות קנס או פיצוי.

ניתן היום, י"ח אדר ב תשע"ד, 20 מרץ 2014, בנוכחות הצדדים.